

X.

DZIAŁALNOŚĆ
WEWNĄTRZ-
ORGANIZACYJNA

Model **kształcenia kadr** Państwowej Inspekcji Pracy umożliwił stałe doskonalenie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw wymaganych do realizacji zadań przez poszczególne grupy zawodowe oraz specjalizację pracowników wykonujących i nadzorujących czynności kontrolne.

Realizacja kształcenia odbywa się w dwóch podstawowych formach: aplikacji inspektorskiej oraz stałego doskonalenia zawodowego.

W 2007 r. opracowano i wdrożono założenia programowo-organizacyjne **aplikacji inspektorskiej**, której ukończenie zapewnia kandydatom na inspektorów pracy przygotowanie dające niezbędną znajomość zagadnień wchodzących w zakres działania Państwowej Inspekcji Pracy. Aplikacja inspektorska obejmuje naprzemienne szkolenie teoretyczne (w OSPIP) i praktyczne (w macierzystych OIP). Jej celem jest przygotowanie kandydata do wykonywania czynności kontrolnych i nadzorczych oraz podejmowania innych działań służących zapobieganiu i eliminowaniu zagrożeń w środowisku pracy. Trwające ok. roku szkolenie ukończyli uczestnicy dwóch aplikacji inspektorskich. Egzamin państwowy złożyło z wynikiem pozytywnym 50 osób, uzyskując uprawnienia inspektora pracy. Kształcenie na trzech następnych aplikacjach rozpoczęło 186 osób.

Uzupełnianie i systematyzowanie wiedzy zawodowej realizowane było w ramach:

- szkoleń tzw. centralnych, tj. dla przedstawicieli wszystkich jednostek organizacyjnych PIP,
- szkoleń wewnętrznych – organizowanych w OIP, z wykorzystaniem wiedzy osób przeszkolonych wcześniej w ramach realizacji centralnego planu szkoleń oraz
- porad instruktazowo-szkoleniowych, związanych przede wszystkim z podejmowaniem kontroli zgodnie z rocznym harmonogramem realizacji zadań. Istotnym elementem w edukacji pracowników PIP był także udział w zewnętrznych konferencjach, sympozjach i seminariach.

Zrealizowany plan **szkoleń doskonalących** (centralny i wewnętrzny) dla pracowników PIP na 2007 r. uwzględniał priorytety działania Urzędu a także odpowiadał zapotrzebowaniu zgłoszonemu przez kierownictwo i pracowników poszczególnych jednostek organizacyjnych PIP.

Zakres tematyczny szkoleń obejmował w szczególności zagadnienia prawa pracy, zagrożeń i narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne, bezpieczeństwa pracy oraz metodykę kontroli i wykorzystania środków prawnych będących w dyspozycji organów PIP.

Ponadto celem szkoleń było przygotowanie pracowników do wykonywania nowych zadań, zapoznanie ze zmianami w przepisach prawa, jak również

wykształcenie określonych umiejętności niezbędnych do prawidłowej realizacji zadań Urzędu. Oferta szkoleniowa skierowana w szczególności do pracowników wykonujących i nadzorujących czynności kontrolne obejmowała m.in. szkolenia z zakresu:

- postępowania administracyjnego i egzekucyjnego;
- postępowania w sprawach o wykroczenia związane z wykonywaniem pracy zarobkowej i legalnością zatrudnienia oraz przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową;
- kontroli legalności zatrudnienia;
- nowoczesnych formuł zatrudnienia, ze szczególnym uwzględnieniem roli PIP w zakresie nadzoru i kontroli osób niebędących pracownikami;
- niebezpiecznych i szkodliwych czynników chemicznych (metodyka kontroli),
- dyrektyw nowego podejścia;
- wymagań zasadniczych dla wybranych grup wyrobów;
- środków ochrony indywidualnej;
- bhp: w budownictwie; w rolnictwie; w służbie zdrowia i opiece społecznej; przy stosowaniu biotechnologii;
- zatrudniania osób niepełnosprawnych;
- prewencji zagrożeń w grupach działalności i zakładach o wysokiej kategorii ryzyka.

Biorąc pod uwagę, że jakość szkoleń organizowanych centralnie przekłada się następnie na jakość szkoleń wewnętrznych oraz jakość wykonywanych przez pracowników zadań, **w programach szkoleń specjalistycznych ujęto zajęcia praktyczne**, połączone z wizytami w zakładach pracy. Pozwoliły one, w szczególności inspektorom pracy, na zapoznanie się z nowoczesnymi technologiami, a także stosowanymi przez pracodawców rozwiązaniami w zakresie zapewniania bezpiecznych warunków pracy. Zagadnienia praktyczne ujęte w programach szkoleń, odnoszące się do codziennej pracy inspektora pracy, stanowią ważny element dla wzrostu poczucia pewności i przygotowania merytorycznego do przeprowadzenia kontroli.

W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu kształcenia, Państwowa Inspekcja Pracy **współpracowała przy organizacji szkoleń** z instytucjami naukowo-badawczymi, wyższymi uczelniami oraz innymi organami nadzoru, których kompetencje obejmują szeroko rozumianą ochronę pracy.

Zgodnie z obowiązującym systemem każde ze szkoleń realizowanych centralnie było oceniane przez uczestników w anonimowych ankietach, które wykazały, że tematyka, dobór wykładowców i jakość przygotowanych materiałów szkoleniowych kształtowały się na poziomie dobrym i bardzo dobrym. Szczególnie dobrze oceniane były szkolenia połączone z zajęciami praktycznymi, realizowanymi na terenie zakładów pracy.

Szkoleniami realizowanymi centralnie, głównie w Ośrodku Szkolenia PIP, objęto ok. 1,3 tys. osób.

Natomiast w szkoleniach wewnętrznych uczestniczyło ok. 2 tys. osób.

Ponadto pracownikom wykonującym i nadzorującym czynności kontrolne stworzono możliwość udziału w **szkoleniach doskonalących, połączonych z możliwością odbycia specjalizacji**. Uzyskanie tytułu specjalisty lub głównego specjalisty stanowi, obok oceny pracy, podstawowe kryterium do awansu pracownika na wyższe stanowisko. W wyniku zdania egzaminu specjalizacyjnego tytuł specjalisty lub głównego specjalisty uzyskały 24 osoby, których wiedza będzie wykorzystywana w szczególności do realizacji kontroli specjalistycznych oraz konsultacji i doradztwa dla potrzeb Urzędu i partnerów zewnętrznych.

* * *

Ośrodek Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy im. Prof. Jana Rosnera we Wrocławiu jest placówką szkoleniową Państwowej Inspekcji Pracy. Do jego zadań należy w szczególności szkolenie i doskonalenie kadr PIP, upowszechnianie wiedzy i informacji oraz doradztwo w zakresie ochrony pracy.

W 2007 roku w OSPIP przeprowadzono 218 różnych **form szkoleniowych** (aplikacje inspektorskie, narady, seminaria doskonalące, kursy). Ponadto Ośrodek uczestniczył w organizacji w swoich obiektach 218 zleconych szkoleń zewnętrznych (szkolenia, kongresy, zjazdy, konferencje, sympozja, narady, spotkania), w których wzięło udział ok. 9,8 tys. osób.

Oferta szkoleniowa skierowana do podmiotów innych niż PIP obejmowała m.in. pracowników służby bhp, pracowników działów kadr i służb personalnych oraz społecznych inspektorów pracy.

W ramach współpracy z wyższymi uczelniami Ośrodek zorganizował dla pracowników służb bhp IV i V edycję studiów podyplomowych: *Zarządzanie bezpieczeństwem pracy w systemach człowiek i środowisko* oraz I, II i III edycję studiów licencjackich, na kierunku: pedagogika, o specjalności: *Edukacja zdrowotna, bezpieczeństwo i higiena pracy*. Kontynuowano współpracę z wrocławskim wydziałem Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej, w zakresie organizacji studiów podyplomowych dla pracowników działów kadr i służb personalnych. W 2007 roku zakończono I i zorganizowano II edycję studiów podyplomowych pn. *Zarządzanie kadrą* (ponadto zakończono rekrutację na III edycję tych studiów).

Znaczącą grupą odbiorców oferty szkoleniowej Ośrodka są społeczni inspektorzy pracy, dla których zorganizowano 9 szkoleń (5 dla nowowybranych sip i 4 specjalistyczne). Uczestniczyło w nich 216 osób.

Z szerokiej oferty szkoleniowej Ośrodka należy wyróżnić:

- szkolenia z zakresu zarządzania bezpieczeństwem pracy oraz z zakresu oceny ryzyka zawodowego (przeszkolono 143 osoby);
- szkolenia z zakresu prowadzenia prac przy użyciu materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego poza górnictwem;
- kursy kwalifikacyjne (prowadzone wspólnie z Ośrodkiem Szkolenia Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu w oparciu o porozumienie zawarte z Komendą Wojewódzką PSP), adresowane do osób, które chcą uzyskać kwalifikacje inspektorów ochrony przeciwpożarowej (kwalifikacje uzyskało 86 osób);
- seminaria tematyczne (wzięło w nich udział 581 osób), związane z bezpieczeństwem pracy (m.in. zagrożenia w kontakcie z azbestem i wyrobami zawierającymi azbest; przechowywanie, składowanie i dystrybucja substancji i preparatów chemicznych) oraz prawem pracy (rozliczanie czasu pracy, naliczanie wynagrodzeń, czas pracy kierowców, ubezpieczenia społeczne).

W ramach popularyzacji ochrony pracy Ośrodek prowadził **działalność wydawniczą**: wydano nową pozycję książkową (*Prawne ograniczenia w dostępie, obrocie i stosowaniu niektórych substancji i preparatów chemicznych*), wykonano (we współpracy z Departamentem Prewencji i Promocji GIP) m.in. prace edytorskie i druk plakatów oraz poradników, zaprojektowano nową szatę graficzną dla wydawanych materiałów.

Warto odnotować **udział OSPIP w targach**, np.: podczas Międzynarodowych Targów Budownictwa BUDMA w Poznaniu Ośrodek zorganizował dla 150 osób seminarium pt. „Zagrożenia na placu budowy i sposoby ich eliminacji – aspekty prawne i techniczne”; Międzynarodowe Targi Nowoczesnych Technologii dla Przemysłu I-T-M Polska w Poznaniu były forum dla Salonu bezpieczeństwa pracy i cyklu seminariów dla 115 osób;

OSPIP uczestniczył w organizacji **konferencji** oraz projektach edukacyjnych, np: przy współpracy Zarządu Regionu NSZZ „S” Dolny Śląsk zorganizowano ogólnopolskie seminarium nt. strategii Unii Europejskiej w zakresie bhp na lata 2007–2012 w ramach uroczystych obchodów Światowego Dnia Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy.

Dzień Otwartych Drzwi OSPIP był doskonałą okazją do zaprezentowania historii i struktury Ośrodka oraz zadań Państwowej Inspekcji Pracy.

Warto odnotować doskonałe efekty zorganizowanego forum dyskusyjnego podczas I Konferencji Pracowników Służb BHP.

Wzorem lat ubiegłych Ośrodek podejmował działania na rzecz poprawy jakości świadczonych usług i poszerzenia oferty szkoleniowej. Systematycznie prowadzone badania opinii uczestników szkoleń (ankiety anonimowe) posłużyły do **opracowania nowych 12 propozycji programowych**, w tym dot. tematyki

bezpieczeństwa pracy i zagrożeń w budownictwie oraz umożliwiających zdobycie i pogłębienie wiedzy interdyscyplinarnej.

Jesienią 2007 r. Ośrodek został poddany kompleksowemu audytowi recertyfikującemu. Audyt miał na celu potwierdzenie spełnienia wymagań normy PN-EN ISO 9001:2001. Ośrodek otrzymał **certyfiakat** na kolejne dwa lata.

* * *

W roku sprawozdawczym kontynuowano działania mające na celu doskonalenie **systemu i infrastruktury teleinformatycznej** w Państwowej Inspekcji Pracy.

W ramach tych prac:

- rozbudowano system informatyczny o dodatkowe funkcje wynikające z realizowanych przez urząd zadań (uruchomiono moduł, który **umożliwia pracodawcom zgłaszanie działalności drogą elektroniczną**);

- zakupiono **sprzęt** (komputery PC, komputery przenośne, monitory, drukarki, switche) dostosowany do współczesnych wymogów pracy w sieci oraz potrzeb użytkowników;
- zmodernizowano **oprogramowanie** użytkowe urzędu, poprawiając jego wydajność i efektywność działania;
- przeprowadzono **szkolenia** tematyczne dla użytkowników sieci, a także dla informatyków odpowiedzialnych za prawidłowe funkcjonowanie i dalszą rozbudowę infrastruktury teleinformatycznej.

Ponadto rozpoczęto prace nad stworzeniem **nowego oprogramowania, przeznaczonego dla inspektorów pracy** – narzędzia wspomagającego działalność kontrolno-nadzorczą, a jednocześnie umożliwiającego łatwiejsze i pełniejsze zbieranie danych. Należy podkreślić, że projekt realizowany jest przez PIP we własnym zakresie i z wykorzystaniem nowej technologii.
